

ВМЕСТО ПРЕДГОВОР

Науката иска да влезем в нейните рамки. Ето защо отваряме Речника на чуждите думи в българския език, където срещу думата *каталог* ще прочетем, че тя е гръцка дума и в превод на наш език означава списък. Същото значение ще намерим и в Българския тълковен речник. Вярно е, че думата „*каталог*“ звучи приятно и гали чувствителното ухо на учения свят. Думата *списък* звучи много прозаично и ненаучно. Пък и това, което искаме да представим на тези, които се занимават и изучават науката, предадена в Словото на Учителя Бeinса Дуно, не е само един списък, защото там има много повече от това, което изобразява в представите ни тази дума. Ето защо ще използваме друга дума и пак българска. А тя е *справочник*.

И наистина това ще представлява един справочник за всеки, който иска да се ориентира в този лабиринт от научни лекции и беседи, изнесени пред българите ученици на тази наука, и то на чист български език, в периода от време, заключаващ се в рамките на годините от 1896-а, та чак до месец декември на 1944 г.

Не сме ние първите, които правим необходимото, да представим в един научен порядък това Слово. Не че то е разхвърляно! Напротив, има си своя научен ред, но трябва да има един ориентир, един указател за тези, които започват да го изучават. Каталози има направени и разпространени, но са необходими още. Всеки го е направил според данните, които е имал на разположение. Ние правим същото, като се ползваме от новото, с което разполагаме, и от направеното досега и излязло от печат. Ще споменем, че пръв опит да въведе порядък в списъка от лекции и беседи на Учителя е направила една от стенографките на това Слово – Елена Андреева. Разбира се, няма да изреждаме всички, които са положили усилия и труд, за да съставят такива упътващи пособия, но ще отбележим тези, от които сме се ползвали, както това изисква справедливостта и науката.

И така, науката е вече изнесена и предадена чрез Словото на български език. Как е станало това? Ще започнем от там, че начало на тази наука Учителя поставя с издаването през 1896 г. на книжката „Науката и възпитанието“. След две години, през 1898 г., Той отправя едно послание към българския народ и неговите държавни и духовни ръководители, озаглавено „Призив към народа ми български, синове на семейство славянско“.

Следва около 11–12-годишен период на научни изследвания, през който Той обикаля почти цялата страна. Една част от срещите с представители на българския народ Той после предава чрез лекциите и беседите, които започва да изнася след тази солидна подготовка пред избрани от Него ученици. В самото начало те са били трима: д-р Миркович, Пеню Киров и Тодор Стоименов. Във времето броят им се увеличава. Настъпва моментът на публичното изнасяне на лекциите. Това става на различни места из селищата на България, докато идва времето на организираните лекции в София.

Всички томове от лекции и беседи представляват учебници за учениците, изучаващи тази наука за живота, от която можем да узнаем как да живеем, за да бъдем добри служители на Бога, да бъдем здрави и как да постигнем това. Да бъдем любящи и как да постигнем това. Да бъдем справедливи и как да постигнем това. Да бъдем служители на Истината и как да постигнем това, за да бъдем свободни.

Тази наука не е в противовес с науката, която е застъпена чрез Министерството на образованието и науката в нашата държава. Напротив, тя е в хармония с нея. В тази наука има и математика, и химия, и физика, и музика, и медицина, и астрономия, и геология, и история, и всички останали науки, но предадени, осветени и изяснени по един природосъобразен начин, какъвто липсва в университетския метод. Това може да установи всеки, който я изучи. Как да стане това ли?

Както това става и с всички останали науки. Трябва да си набавим видовете лекции и беседи и да ги четем, както правят всички учащи се:

Според предназначението си и според учениците слушатели, изучаващи това Слово, а сега според учениците читатели (заштото вече това Слово е предадено, слушано е от учениците и е записано от стенографите, няма вече Учител, който да го предава, има само ученици читатели), изучаващи тази наука, тези лекции и беседи са събрани в следните групи:

- || Неделни беседи
- || Лекции – общ клас
- || Лекции – специален клас
- || Утринни слова
- || Съборни беседи
- || Младежки събори
- || Беседи при Седемте рилски езера
- || Беседи на сестрите
- || Беседи на ръководителите
- || Беседи класа на добродетелите
- || Извънредни беседи
- || Разговори с ученици, записани от Боян Боев

Както вече споменахме, кръгът от ученици и слушатели на тази наука се увеличава постепенно. И когато домът, в който живее Учителя, на ул. „Опълченска“ 66, вече е доста тесен, за да събере посетителите, те започват да се събират в двора на този дом. Учителя говори, седнал до отворения прозорец на стаята си, а учениците и слушателите са вън на двора, независимо от годишното време и метеорологичната обстановка. Наложително е да отбележим, че в тази аудитория от присъстващи не е имало нито един случай някой да се е разболял, простудил, слънчасал и каквото и да е неразположение по време на пребиваването си там. Така се поставя началото на Неделните беседи – 16 март 1914 г., държани всяка неделя в 10 часа сутринта. Учениците и слушателите на това Слово са от различна възраст. Има много младежи и студенти, има хора и в напреднала възраст. Има учени, има образовани, има необразовани, има учители, има

музиканти, има художници, има певци и певици, има военни, има всякакви, но всички дошли да научат това, което липсва в другите школи.

В един момент, вероятно не е бил произволен от гледна точка на тази наука, когато учениците от новото поколение пожелават да чуят в някакъв друг ден и час по-различни неща, Учителя се съгласява. Така се слага началото през 24-ти ден от месец февруари 1922 г., петък, 19 часа, на специалния окултен клас, както Учителя го нарича, добил известност покъсно като младежки окултен клас. В потвърждение на това е писмото, което Учителя изпраща на учениците от този клас, и го адресира: „До учениците на В. Б. Б. До специалния клас. 31.01.1929 г.“ (Публикувано е в томчето „Факти, закони, принципи“, София, 2002 г.) Учениците на тази наука в този клас в повечето случаи са били все младежи и девойки на студентска възраст и наистина студенти. Но не възрастта е била определяща. Определящото условие тук е било едно-единствено: ученици на този клас е можело да бъдат само несъмъжени и неженени люде. Ако някой от тези ученици се задоми, независимо че е млад човек, е трябало да напусне този специален клас. Защо? Защото задачите, които са били поставяни за разрешаване и изучаване, са били трудни за семейно обременените, които са имали задължение към създаденото семейство и не биха могли или трудно биха се справили с тези задачи. Никой не е нарушил правилото. Но знаем, че всяко правило си има изключение. Един ученик и една ученичка се задомили и образували семейство. Но не напуснали специалния клас. Изказали своето обяснение, че не живеят като семейство, макар че се венчали с двама владици. Класът реагирал. Учителя не казал нищо. Това се изтълкувало, че Той е съгласен. Но учениците на тази школа, на този клас не взели под внимание, че Божественото само веднъж казва правилото. След това по закона на Свободата те оставя да постъпиш както искаш, но ще носиш последиците от постъпката си. Ето затова Учителя не си казал мнението по непослушанието на тези двама ученик и ученичка. Той само веднъж казва как трябва да бъде, повече не повтаря. Това е методът на природата.

Заедно и почти едновременно с този специален клас в тази окултна школа, пак през 1922 г., и пак на 24 февруари, и пак петък, но в 20 часа,

се отваря общият окултен клас. В него участници са били ученици и ученички от всички възрасти и вид семеен положение. Тази школа на Учителя се отличава от досега съществуващите по много неща, включително и по това, че нейни ученици можело да бъдат и мъже, и жени.

Ето, школата вече съществува и работи тук на Земята, в България с трите основни групи: специален клас, общ клас и неделни беседи за всички.

Във времето се наложило да се въведе още един вид порядък при изнасянето на тази наука. Учителя определил (вероятно неслучайно) лекциите на специалния клас да бъдат слушани от учениците в петъчния ден от седмицата и с начален час 5 часа сутринта. Лекциите на учениците от общия клас да бъдат изучавани пак в 5 часа сутринта, но в деня сряда на седмицата. Така наречените неделни беседи си останали да бъдат изнасяни пред ученици и слушатели в неделния ден на седмицата от 10 часа предобед.

В тези лекции и особено в неделните беседи слушателите и учениците често са задавали на Учителя или мислено на себе си въпроси, които са ги вълнували, слушайки Словото Mu. Учителя е доловял тези техни мисли във вид на въпроси и макар те да не са били в унисон с темата на лекцията, много често в хода на беседата Той е отговарял на тези мислени питания. Но трябва да подчертаем, че това е ставало безлично. Само задалият въпроса е осмислял отговора, макар и да не е осъзнавал, че това е направено заради него. След това Учителя е продължавал развитието на темата, върху която е говорил. Така се създавала илюзията, че Словото му е разпокъсано, непоследователно, разхвърляно, неподредено, ненаучно. Опонентите на тази школа са използвали ситуацията, за да отправят критиките си към Него. За непросветения читател критиките са се оказвали прави. За просветения това не е така. Ето един пример: веднъж на такава една беседа решил да отиде един любител на това Слово, който бил военнослужещ. Когато тръгвал за салона на Изгрева, разсъждавал мислено дали да си вземе пистолета. И го взел. Когато пристигнал в салона, беседата вече била започната, Учителя говорел. Влизайки вътре, той чул Учителя да казва на глас, прекъсвайки

логичния ход на лекцията: „Когато отиваш при Бога, не е необходимо да носиш пистолета със себе си.“ Казал и продължил развитието на темата. Читателят, изучавайки Словото, ще се натъква на такива вметнати мисли отговори. Те са отговори на отделната личност, но са отговори и за всички, които още не са си задали този въпрос и може би ще си го зададат по-късно през времето, когато събитията около него ще наложат това. Тогава такъв читател ще има вече готов отговор.

За тези, които смятат, че нивото на Словото не е в научна форма, каквато те си представят, ето какво казва Учителя на с. 195–196 от томчето лекции на общия окултен клас „Великата възможност“ – 1941–1942 г., издадено в София през 1999 г.: „Аз във всичките беседи съм турил толкова знания, но в проста форма, за да бъде достъпно. Може да ви говоря с формули, научно, дето след хиляди години да ме разберете. Направил съм знанието достъпно за сега. Гледам, вие казвате „обикновена мисъл“. Доста съм давал примери. Всеки пример е на място. Вие цитирате тия примери. Тия примери трябва да се прилагат. Знанието трябва да се приложи. Да очистим мислите си, да очистим сърцето си, да очистим тялото си. Това е задача.“

Цитатът не се нуждае от коментар. Той е ясен. Ще кажа само, че на някои места, когато има възможност, в Словото си Учителя говори с така наречената от „мъдрите“ съдници „обикновена мисъл“. И след това ги иронизира, като разкрива същата мисъл, придавайки ѝ научен вид.

Развитието на науката вървяло в своето русло. Явявали са се препятствия, но те са били преодолявани. И ето че идва времето на лекциите, поместени в групата „Утринни слова“. Те са говорени на учениците всяка неделна утрин, когато часовникът отбелязвал петия час на настъпващия ден. Първото утринно слово е изнесено на 21 септември 1930 г.

Лекциите, условно бих казал, със специална насоченост са в групата „Съборни беседи“. Разбира се, думата „специална“ не е точна за характеристика, но показва една по-друга насоченост. Тези беседи са изнасяни пред учениците в началото с покани за всеки ученик.

Не са били допусканы посетители без покани. Сбирките са били правени всяка година в края на втората третина (19-о число) на месец

август. Настолна книга за ученика трябва да бъде томчето, озаглавено „Пътят на ученика“. Тези лекции са говорени през 1927 г. на Изгрева, когато там преди събора е бил построен за нуждите на школата салон, където и е говорена по-голямата част от Словото на Учителя. Днес на това място ще видите построена мощната сграда на Руското посолство в България. Този факт може би ни подсказва, че след като българите усвоят тази наука, ще трябва да я предадат най-напред на руския народ, с който сме свързани духовно, за което Учителя споменава в призванието си към българите от 1898 г.

Сега, разбира се, там салона го няма. Но има го рисуван, има го фотографиран на много снимки, които са запечатали моменти от живота на учениците от школата през годините на съществуването ѝ тук на Изгрева в София. Достъпен снимков материал от онези години можете да намерите в поредицата „Изгревът“ със съставител Вергилий Кръстев. Снимки от онези времена са правени от различни фотографи – любители и професионалисти. От професионалистите ще спомена Васко Искренов и Жоро Късев, а от любителите – Иван Жеков и Пеню Ганев, като искам да отбележа, че когато Учителя е искал да си направи някаква фотография с приятели на Словото, винаги е предпочитал това да прави Пеню Ганев, като е прашал да го извикам.

Необходимо е и не трябва да пропускаме да споменем за организираните младежки събори, където е бил канен Учителя и е изнасял слова за тях. Те са събрани в групата „Младежки събори“.

Важно е да отбележим, че Учителя заедно с учениците е прекарвал една част от лятото на второто езеро от Седемте рилски езера, наречено от Него „Елбур“, което означава *Бог е силният*. Там всеки ден от пребиваването е изнасяна лекция, която е започвала точно след изгрева на Слънцето. Тези беседи можем да четем в поредицата, известна с името „Беседи и лекции при Седемте рилски езера“.

Учителя използвал възникването на различни ситуации и изнасял слова, подходящи за конкретните моменти. Така биват изнесени лекции като „Беседи на сестрите“, „Беседи на ръководителите“, „Беседи класа на добродетелите“, „Извънредни беседи“. В количествено отношение те

са малко и не стоят в основата на школната наука, но са необходими и важни малки щрихи в голямата картина на Словото.

Ще бъде грешка, ако пропуснем да отбележим разговорите на Учителя с учениците му и гостите, сред които студенти, учители, учени, музиканти, художници, здрави, болни, любопитни и т.н. На тези частни разговори (така ще ги наречем) много често е пристъпал един от учениците на школата – Боян Боев. Той успял да стенографира голяма част от тях. В края на живота си ги дешифрира и обработи, но не успя да ги отпечата. Тогава и не беше възможно. Това направи издателство „Бяло братство“. Ще ги намерите в луксозното тритомно издание под заглавието „Акордиране на човешката душа“. Коментарите и изводите в това издание са от Боян Боев. Възможно е да има още неиздадени мисли от разговорите на Учителя с Негови посетители, записани от Боев. Това според мен не е толкова важно и наложащо. Важно е да излезе отпечатано цялото Слово на тази наука на Учителя, подредена по групи: „Неделни беседи“, „Общ клас“, „Специален клас“, „Утринни слова“, „Съборни и планински беседи“. В тези раздели от тази наука е съсредоточено Словото. Другите групи са само украсение към Него, към Словото.

Какво е характерно за това Слово на Учителя? Една от характерните страни е, че То, Словото, е изнасяно пред слушателите на *prima vista*, без предварително записана лекция, която после да бъде четена от Учителя пред аудиторията, както това правят повечето университетски преподаватели. Стенографите са стенографирани, а после дешифрирани. По тези дешифрирани вече лекции са отпечатани томовете, съдържащи тази наука.

В началото стенограф при говоренето на Словото е бил стенографът на Народното събрание г-н Гъльбов. Неговата работа е изпълнена добросъвестно. Той е стенографирал и след това дешифрирал лекциите, които впоследствие са отпечатвани така, както са говорени, без редакторска намеса.

Събитията около живота на г-н Гъльбов се стекли така, че той трябвало да замине за чужбина. Но, преди да замине, си намерил за-

местник. Това била Паша Теодорова – учителка по химия в софийска гимназия. Впоследствие към нея се присъединили Савка Керемедчиева и Елена Андреева. За Андреева трябва да отбележим, че известно време е била стенограф в Народното събрание. Трите стенографки стенографирали лекциите и след това ги дешифрирали. Всяка стенографира и дешифрира за себе си. След това сравнявали трите текста и ако имало нещо пропуснато в единия, се допълвало от другите два. Така текстът се е смятал за възможно най-пълен и най-верен.

В онова време бил създаден литературен съвет, който да отговаря и следи за правилното отпечатване на Словото. В него са влизали компетентни по българския език и граматика приятели, между които и любимият ученик на Учителя Стоян Русев, известен с псевдонима си Дядо Благо. С този си псевдоним той основал и сътрудничел с произведенията си в детското списание „Славейче“.

Докато съществувал този отговорен за отпечатването на Словото колектив, издаването му е ставало пак без редакторска намеса. Казваме, докато съществувал, защото след някакъв период от време този колектив преустановява своята дейност. Кои са причините за това, засега не ни е известно. Но това е факт. Тогава с подготовката на текстовете за отпечатване се заема стенографката сестра Паша Теодорова. Тя е най-възрастната сред другите стенографки, с най-голям опит и с най-дълъг стаж на изучаване и записване на Словото. Тя започва да редактира и даже на някои места да преразказва. След това отива при Учителя за одобрение на текста. Следвало отпечатването му. Как е вървяла тази работа не знаем, но се наложило Учителя да направи строга забележка на стенографския колектив в присъствието на брат Влад Пацов. Учителя ги изненадал по време на сутрешната закуска, на която бил поканен и брат Влад Пацов. Тази именно закуска е била придружена със забележката на Учителя, че не трябва да му се коригира Словото, тъй като Той много добре познава граматиката и литературните закони в българския език. Забележката била изказана с много голяма строгост в тона, каквато Учителя много рядко е употребявал. Забележките му обикновено, като ги е правил, са били изказвани много деликатно и с бащински тон.

За този случай аз зная лично от присъствалия там Влад Пацов. По-късно, когато прочетох петия том от поредицата „Изгревът“, там на с. 655 Мария Тодорова отбелязва същия случай и почти със същите думи, които аз бях чул от брат Пацов.

Тази строга забележка, която Учителя е направил на трите стенографки, не е единствената. В лекциите му има на много места такива забележки. По този начин отговаря на всички всезнайковци, смятащи се за авторитети в тази област. Ето една такава, която можем да прочетем на с. 43 от неделните беседи в томчето „Постижимото“: „Сега например някой път, когато аз говоря, аз имам известни разсъждения. – „Как – казва – там в беседа туй не е логически свързано.“ – Аз го зная отнапред, че не е свързано там. Казвам: Туй, което не е свързано, ти трябва да го свържеш. Тази работа не е заради мене. И аз много ще ви благодаря, ако го свържете. Аз ще си го запиша. Ама някой казва: „Ти не изнесе последните научни доказателства!“ Много ви благодаря, кажете ми ги, аз ще ги запиша, аз се обогатявам. Слушам този, онзи, казвам: прави са тия хора. Прави са в едно отношение: това са деца, които искат млечна храна. Казвам: Минаха годините, когато майката кърмеше децата, сега твърда храна, зъби ни трябват. Нищо повече.“

От приведения цитат се вижда, че Учителя даже иронизира тези учени глави и ги сравнява с малките деца, които искат млечна храна. Няма повече да коментирам цитата. Той е ясен и красноречив.

Имало е и такива, има ги и сега, които си позволяват да променят словореда, като разместват думите според техните приумици или заменят със синоним някои думи. Ето защо Учителя казва на с. 245 от серията „Сила и живот“ в томчето беседи „Ето човека“ следното: „Сега хора, които не разбират дълбокия смисъл на първообразния език, могат да направят един или друг превод, да разместят думите. Но има известни закони, които регулират човешката мисъл и които не допускат едно своеобразно разместване. Докато човек не се научи да мисли правилно, той ще прави грешки и ще ги изкупува с ред страдания. Писаните неща във великата книга на живота са за разумните хора. Те не са за по-низшите същества, които не разбират тия закони.“ И още за тези, които си позволяват да мис-

лят, че Учителя употребява мислите произволно, а не според законите на тяхната граматика, съществуваща единствено в техните учени мозъци. В трета серия на „Сила и живот“, озаглавена „Солта“, на с. 177 можем да прочетем: „Имайте предвид, че в това, върху което ще ви говоря, всяка дума има особен смисъл. Когато употребявам известна дума, аз търся нейните вибрации, защото думите се определят, тъй както се определят слънчевите лъчи. Не може да произведете известен цвят, ако не произведете вибрациите, които му съответстват. Следователно, като се говори за добродетели например, трябва да произведете вибрации, съответни на добродетелта, и тогава ще разберете съответния смисъл на тази дума. Само така ще имате една обективна реална истина.“

Ето затова е важно да не преразказваме Словото на Учителя, да не заменяме едни думи с други, да не променяме част от текста, по каквито и да са причини, когато го предлагаме на читателя в печатан върху хартия вид. А ако го правим, да отбележим, че е наш преразказ, и да си сложим името, за да не заблуждаваме изучаващите тази наука. Това го изисква коректността. Мога да приведа още примери, но изучаващият тази наука и сам ще ги намери, ако учи добросъвестно.

Сега тук възниква въпросът: нали сестра Паша след всяка своя обработка отива при Учителя за одобрение. Така е. Тя прави това и след строгата забележка по време на закуската. Редактира Словото и го поднася за одобрение на Учителя. Той вече нищо не казва. Той е казал един път, точно на тях, точно на нея, там в бараката (която си я наричаха „парихода“), когато закусваха, и брат Влад е станал свидетел. Божественото говори само веднъж. Тук е тънкостта на ситуацията. Много от изучаващите това Слово се подвеждат, че Паша Теодорова е била при Учителя, и Неговото мълчание приемат за одобрение. Но не е така. Господ само веднъж каза на Адам и Ева какво да ядат. Той не им го напомняше непрекъснато. И когато те съркаха, трябваше да понесат последиците. И всички ние сега ги носим. Ние носим и последиците от преразказите на сестра Паша. Тя ни лиши от автентичността на една част от Словото. Но не е само тя виновна за това. Няма защо да я съдим. Не е наша задача това. Виновни сме всички ние, защото и ние сме допуснали по

някакъв начин това да се случи. Учителя отбелязва тук-там из беседите си, че, когато обвиняваме Адам и Ева за грешките им, трябва да знаем и това: Той казва: „И вие бяхте там, и вие гласувахте за тая им постъпка.“ Щом понасяме последиците, значи сме участвали в причините. Може да не знаем причините, но те съществуват. „Нищо повече“, както казва Учителя в Словото си, което звучи безапелационно!

Но било каквото било. Към миналото ние не можем нищо да прибавим, нито да извадим. Ще носим последиците. Важното е сега да не повтаряме тия погрешки на миналото. За съжаление и сега има любители на редакциите. За тях са тези цитати, които приведох по-горе. Дано да ги проумеят. Тук трябва да отбележим за бъдещия читател, че томовете, които отпечатахме през последните години, на неиздаваното досега Слово на Учителя, под наблюдението на Вергилий Кръстев са автентични, макар с много печатни грешки.

След тези неприятни забележки някои могат да се отчаят и да си кажат или помислят, че не могат да се доверят на това Слово. Ще съркат! За тях, за тези, които ще стигнат до такъв фатален край, ще кажем, че това не се е случило с всичките лекции, които е обработила стенографката Паша Теодорова. Това не е фатално за ученолюбивия и разумно мислец читател. Той, като чете, ще мисли, ще разсъждава, ще проучва, ще употреби всички научни методи и накрая ще намери истината. И за да не бъда голословен, ще си послужа с тази наука, дадена от Учителя. Ето какво казва Той в „Най-голям в царството небесно“ на с. 527. А то е: „Библията е един малък превод от истинската Библия. Мнозина мислят, че това е цялата Библия. Други пък вземат само Евангелието за авторитет. Не мислете, че Евангелието е всичко, което Христос е говорил. Сам Йоан казва, че Христос е говорил по 3-4 часа. И ако всичко, което е говорил, беше напечатано, щеше да се събере в хиляди книги, големи като Библията. Ако имахме това знание, то щеше да бъде за нас полезно. Защо това знание не е дошло до нас, това е друг въпрос, обаче то се пази. Тези книги един ден ще се намерят и вие ще ги четете тогава. Мислите ли, че когато един човек идва в света, той от сама себе си идва? Мислите ли, че един пророк от сама себе си говори?“

Какво е заключението? Щом Словото на Христос се пази, макар тогава учениците Му само да са слушали, без да записват. После, след известно време, когато Христос не е бил вече между тях, те са си спомняли отделни части от лекциите, и тях четем ние сега в Евангелията. Тогава Словото на Учителя също е записано, но не само от стенографите. То е записано и се пази по същия начин, както това на Христос. И един ден ние ще можем да го четем в оригинал!

При това ние не можем да не вземем предвид, че има връзка, и то последователна, между Словото, изнесено от Христос, и това на Учителя. Изобщо има връзка между онази епоха, тогавашните събития, тогавашните действащи лица и днешната епоха, днешните събития, днешните люде. Ще се обоснова с посочените от Учителя действащи лица тогава и сега.

Да започнем от Авраам. На с. 137 в томчето „Проявление“ четем: „Преди да беше Авраам, Аз бях. Авраам рад би бил да види този ден. И видя го, и възрадва се“ – цитира Учителя Евангелието и продължава: „Във времето на Христос, беше Авраам. Той видя Христа и се зарадва. Авраам не остана да чака, но се зарадва. Кой беше този Авраам? Вие ще го намерите в Евангелието.“ „Сега освобождаваш своя раб“ – ни цитира пак Учителя.

И сега да потърсим в Евангелието, за да намерим кой беше този Авраам. Във втора глава от Евангелието на Лука ще намерим изречението, с което ни подсказва Учителя кой е Авраам. От 25-и до 31-и стих можем да прочетем: „И ето имаше някой си човек в Ерусалим, на име Симеон, и този човек беше праведен и благочестив, и чакаше утешението на Израил. И Дух Светий беше на него. И открыто бе нему от Духа Святаго, че нямаше да види смърт, преди да види Христа Господня. И дойде по внушението на Духа в храма. И когато родителите внесоха отрочето Исуса, да сторят за него по обичаю закона, той го прие на ръцете си и благослови Бога и рече: Нине отпушаш раба си, Владико, според речта си, с миром, защото видяха очите ми твоето спасение, което си приготвил пред лицето на всичките народи.“ Авраам дочака и видя Христос, като Симеон при храма в Ерусалим.

И по-нататък в доскошните времена. Ще разкажа нещо, което не мога да докажа с цитати. Лично аз го знам от участващо в събитията лице. Който иска, може да го приеме, а който не иска – си остава негова работа. Дали го знаят и други, не знам. Ето и събитието. След бомбардировките в София на 10 януари 1944 г. голяма част от жителите на столицата я напускат и отиват в провинцията. Така правят и много наши приятели. Една част от изгревяни напускат Изгрева. Учителя заедно с част от учениците отива в село Мърчаево. В скоби тук трябва обезателно да отбележа, че Паша Теодорова отива в пловдивското село Богдановци заедно с Боян Златарев, сестрите си и като че ли Буча Бехар, която беше приятелка със сестра Петра от това село и в чиято къща те пребивават през опасните времена за София. Споменавам това, защото през това време Паша не може да стенографира лекциите на Учителя. Затварям скобите и продължавам. В село Мърчаево Учителя отсяда в къщата на Темелко и семейството му. Лекциите от трите тома „Заветът на Любовта“ са говорени тук в това село зад Витоша, в тази Темелкова къща. Разбира се, имало е разговори на различни теми. Веднъж сестра Олга Славчева запитала Учителя пред Темелко: „Учителю, кой е Темелко?“ За нейно учудване и това на Темелко, Той отговорил в прав текст: „Този, който си даде горницата за Тайната вечеря.“ Това го знаем лично от брат Темелко. А сестра Олга Славчева може да го е записала някъде в своите писания. И така голямата разлика във времената не е пречка събитията и личностите да са свързани.

След обосновката, която направих за връзката между Словото, събитията и личностите, да продължим темата си за Словото на Учителя. Макар някъде То, Словото, да не е предадено в неговата пълнота и точност, ние ще го изучаваме така, както го и имаме. То ще ни даде пак необходимите знания. А един ден, когато ще имаме възможността да ползваме оригинала, ще направим необходимите корекции в знанията си. Защо е станало така, ние не знаем причините, но те съществуват. За нас е важно да учим от тези учебници, които сега имаме. Защото, ако не го направим, губим времето си в търсене на оригинала и спрем ли учебния процес, ще загубим и това, което имаме. Вижте четирите

Евангелия за Словото на Христос колко много ни дадоха и повече от 500 милиона християни има днес. А какво ще ни дадат около 200-те тома от науката, от Словото на Учителя? Отговорете си сами.

Заключението е: да учит, и то още сега, при тези условия, които имаме. Да не отлагаме. Това ни наಸърчава и Учителя. Отложим ли, ще изгубим сегашните условия. Какви ще бъдат бъдещите условия ние не знаем, но ще зависят от сегашната ни работа. А тази наука може да бъде изучена от нас сега. Четирите хиляди лекции – ако се чете всеки ден по една – в продължение на 12–15 години могат да се проучат всичките. Така че възможно е да направим това, което Учителя ни съветва.

Словото си Учителя е тясно свързано с музиката. Забележете, че преди започване на всяка лекция се пеят няколко от музикалните упражнения, дадени от Него. Често пъти това става и по време на самата лекция. Обикновено и преди заключителната молитва в края на беседата се изпълнявали едно или две от музикалните упражнения или песни. Тези музикални упражнения имат за задача да тонират слушателите или учениците, когато изучават това Слово. Може би тук му е мястото да отбележа, че между учениците на тази школа е имало много музиканти. Една част от тях са известни на широката музикална публика. Ще спомена само някои от тях: проф. Стоян Джуджев, арфистът Асен Арнаудов, проф. Влади Симеонов, композиторът Димитър Грива, певицата Цветана Табакова и др. А Асен Арнаудов нотира по законите на музикалната теория тези музикални упражнения още при създаването им от Учителя. Те са издадени текстово, с думите, и музикално, с нотното писмо, още тогава, при създаването им.

Неслучайно са наречени „музикални упражнения“. Тази музика е точно такава. Тя не е за концертно изпълнение. Тези музикални упражнения са чудесни теми за големи музикални разработки, каквито са симфониите и различните инструментални концерти. Но, казва Учителя за тях, че ще трябва да дойдат, да се родят тук на Земята музикалните гении, които да направят това. Засега ще ги ползваме такива, каквите Той ни ги предаде, за да се тонират с тях, като ги пеем мислено или на глас.

Заедно с музикалните упражнения Учителя ни даде и много физически и дихателни упражнения. Има ги описани в Словото Му. И като корона на всичко това е съчетанието между физическите упражнения, придружени със съответната музика. Това са упражненията от известната Паневритмия. Те се изпълняват от учениците в тази школа от 22 март – условния ден на пролетта, до 22 септември – последния ден на лятото и първи ден на есента.

В заключение можем да кажем, че действително в тази наука има всичко: и Слово, и музика, и физически упражнения. Нищо не е пропуснато. А ние не трябва да пропуснем да кажем няколко думи за една тема, свързана с правописа.

В тази наука на подходящите за случая места Учителя се е спирал и е обяснявал символите на буквите, тяхното значение, тяхното съчетание, тяхното изписване, тяхното отношение към българите. Има записано и това, че в различните политически времена управляващите страната са променяли правописа. Така случило се е на два пъти да бъдат извадени от употреба букви от българската азбука. Става дума за буквите „ѣ“ или „ѧ“, буквата „ѓ“ или „ѫ“ и буквата „ӂ“. За българите те са от съществено значение и това е обяснено в лекциите. Когато тези букви биват махнати от употреба, това се отразява неблагоприятно върху целия народ. Управниците не знаят това и правят неща според субективни виждания.

Нашите приятели, изучаващи това Слово, които знаят тези закони, не приемат тази постановка. И за да изправят нещата (така мислят те), вземат, че употребяват в отпечатана реч тези отстранени букви. Незнаейки обаче този правопис, те често правят грешки. С това те не само че не изправят грешките на управниците, но ги и увеличават. А пък и така не може да се изправят грешките на тези невежи ръководители. А какво трябва да се прави тогава? Да се пише така, както повеля законът от неговите създатели. И за да не съм голословен, ето и Неговите думи, казани буквально в „Път на зазоряване“ на с. 83. Там пише така: „Често правя грешки в правописа, не можах да науча правилно да пиша, защото българският правопис не е установлен. По-рано употребявах

буквата „иж“, а сега я изхвърлиха. После, по-рано употребявах буквата „ят“. Днес я изхвърлиха от много думи. При това има думи, които и днес се пишат с „ят“, но техните производни се пишат с просто „е“. Също така човек трябва да знае къде да употребява препинателните знаци: къде да употребява точка, запетая, двоеточие, удивителна и т.н.

Разправят един анекдот за един ученик – юнкер от военното училище. Той бил слаб по правопис, не знаел къде да постави препинателните знаци. Като писал една класна работа по български език, той не поставил никъде никакъв знак. Като свършил работата си, най-накрая турил всички знакове и отдолу писал: „Кругом марш! Всички по местата си!“ След това той казал: „Господин капитан, аз мога само да заповядвам на тия знаци.“

Ето затова тия наши управляващи държавата изхвърлиха важни букви от нашата азбука. Те не знайт къде да ги слагат, а могат само да заповядват (колко разумно правят това, разбира се, е отделен въпрос) и затова им изкомандваха на буквите: „Марш! Вън от строя!“ И досега тези букви са си вън от строя от азбуката и правописа. Докога? Докато тези, които ги изгониха, не ги върнат обратно по местата им. Кои са те? Те са тези, които управляват в Народното събрание, но рядко влизат вътре. Тези, които правят науката в Университета. Тези, които мислят и разсъждават в БАН. Тези, които стоят зад бюрата в МОН. Това са факторите. И както виждаме, и Учителя се е съобразявал с измислиците на тези фактори, които българският народ е упълномощил да го управляват. Затова и ние трябва да изпълняваме тези закони, макар и неправилни. Когато те сменят правописа, тогава ние ще направим същото. А с писането по стария правопис, като въвеждаме тези отстранени букви, нито на нас си помагаме, нито на народа, нито на България, нито на науката. Затова нека да следваме примера на Учителя и да пишем така, както са наредили „мъдрите“ ръководители в тази държава. Ние правим грешки и с този опростен правопис (вижте издадените томове със Словото на Учителя и в последните години!). А като пишем на онзи правопис, който не сме учили, там грешките са още повече (вижте излезлите томове, където са правени такива опити сега!). Нека не бъдем догматици. Нека да се движим по пътя на разумността!

С тези забележки в този справочник само маркирам жалоните, на които би трябвало да се опирате, ако имате желание, разбира се, когато изучавате тази наука, когато я поднасяме на читателя в подходящия за нея вид, така както Учителя ни я дари чрез Словото Си.

Не мога да пропусна забележките – и не трябва да правя това – и по отношение на външния вид и качеството на отпечатване на Словото.

С огорчение трябва да кажа, че отпечатването на Словото винаги е ставало досега на лошокачествена хартия. Кои са причините за това, не знам. Виждаме само факта. Но това не е направило впечатление на никого. Учителя е забелязвал това и е мълчал до известно време. Виждайки, че трябва да даде пример, сам Той се заема с ръководството по отпечатването. В продължение на две години прави това. Тогава Словото се отпечатва на най-хубавата хартия за това време. И ако на някого попаднат отпечатани по това време беседи, ще забележи, че те са на хубава, първокачествена хромова хартия. За съжаление след този урок, даден мълчаливо на учениците, те не го усвояват. Явно са нямали отключено съзнание за това, а и чувство за красота, изящество и висш идеал по отношение на външния вид на заобикалящите ги атрибути на науката. Че това е така, можем да забележим от следния случай, станал по време на лекцията на общия клас през месец януари 1935 г. На с. 331 и 332 можем да прочетем: „Умният човек пише чисто, пише на хубава хартия, на какъв да е парцал не пише. После, не се пишат темите така, на такава лоша хартия, като че на халладжийска книга, с голяма небрежност и немарливост. Умният човек не го прави това... За да бъдете умни, пишете на хубава хартия. Вие всички се занимавате с много важни въпроси. И аз мога да ви опиша сега характера на всекиго по хартията, на която е писал. Мога да ви определя каква мисъл е занимавала в дадения случай ума ви.“ (Общ окултен клас, „Ако говоря“, I т.)

Както виждаме, казано е ясно и категорично: „Умният човек пише чисто, пише на хубава хартия...“ Това се отнася за умния човек. Като виждаме на каква хартия са отпечатани беседите със Словото на Учителя, можем да направим заключението, че тези, които са се занимавали с тази дейност, не са били много умни.

Кое е било водещото при подбора на тази лошокачествена хартия, не знам. Но фактът си е факт. Донякъде можем да оправдаем тези, които движеха отпечатването на беседите от 1945 до 1957 г., защото тогава политическата власт забраняваше да се печата Словото. Отпечатването му по това време ставаше с много машинации и преодоляване на трудности при снабдяването с хартия, пък била тя и лошокачествена. През всичките останали времена при извършване на тази печатна дейност няма оправдание за това. Грешката е вече допусната и направена. Но нека оттук нататък да не я повтаряме!

Иска ми се да уточня нещо, с което се срещам в разговори с лица, решили да ползват знанията на тази наука. Те работят върху някаква тема, представляваща интелектуален интерес за тях, и правят своите проучвания в съответната литература. Искат да видят какво е казал Учителя по интересуващия ги въпрос и да се съобразят с това. Тогава ми задават въпроса: къде, в кой том могат да намерят това. Те искат в един или два, или в три тома да я има разработена тяхната тема. В друг том – друга тема, и т.н. Но в тази наука не е така. Тук методът е друг и много прилича на събирането на меда от пчелите. Една пчела, за да събере един килограм мед, трябва да обиколи триста хиляди цвята.

Така че всеки, за да открие това, което го интересува, трябва да обиколи своите триста хиляди цвята. Такъв е методът, който ни предлага Природата! Той се опира на това, че само упоритият, само трудолюбивият, само този, който не го мързи, само мъдрият, само ученолюбивият, само любящият може да постигне решението на задачата.

Каква е задачата на учениците, изучаващи тази наука? На първо място, да я изучат и приложат. Паралелно с тази задача трябва да бъде реализирана и една друга. Да бъде предадена тази наука на българския народ. А пък българският народ ще има грижата да предаде Словото на народите, населяващи нашата Земя, която в действителност е едно училище, в което сме дошли да учим.

Учителя казва (цитирам по памет): „Аз предадох тая наука на вас, на учениците и не съм отговорен пред Бога. Вие, учениците, трябва да я предадете на българския народ и ще отговаряте за тая си задача пред

Бога. А българският народ трябва да я предаде на целия свят и за тая си задача ще отговаря пред Бога.“

Задачата е поставена. Трябва да я изпълняваме. Ето защо, български народе, и вие, които го управлявате, не ни пречете, а ни съдействайте да я изпълним правилно тая задача, поставена ни от Бога на нас и на вас. Осъзнайте това!

Отпечатването на Словото е започнало още по времето на престоя на Учителя тук на Земята. Тогава е публикувана приблизително една трета от цялата наука. След 1945 г. отпечатването продължи и до 1957 г. е издадена пак приблизително една трета. В последните години на 20. век и сега, в първите години на 21. век, се отпечатва и последната третина на неиздадените досега беседи на тази наука. Има още да се отпечатат няколко тома от това Слово. Но ни липсват дешифрираните стенограми. Къде са? Не знаем, засега. Но ще ги търсим. И когато ги намерим, ще ги отпечатаме:

Формално издадено е, отпечатано е цялото Слово на Учителя, изнесено в продължение на 48 години, като за начало смятаме 1896 г., а за край на тази научна работа – декември 1944 г.

Трябва обаче да отбележим, че на 6 декември 1957 г. тогаващата политическа власт унищожи почти цялото отпечатано дотогава Слово и го инкриминира. Правилно ли постъпи или неправилно тази власт, не е наша работа да обсъждаме. Тя ни даде един урок и ние трябва да извлечем поуката от него.

Цикълът е завършен. Липсва унищоженото. И сега ние не можем да предложим на онези българи от този народ, желаещи да изучат науката на Учителя, един цялостен комплект, една цялостна отпечатка на тази наука.

Разсъжденията на някои ще бъдат вероятно такива: тези, които го унищожиха сега липсващото, да го възстановят. Те са прави. И това ще стане. Как ще стане? Както е станало преди 2000 години, когато Христос държеше своя последен изпит. Чуйте какво е казал Учителя по този въпрос: „Вие не знаете в какво положение беше Христос, като държа своя последен изпит, четвъртото посвещение. Осемдесет хиляди

удара му удариха. При всички удари на римските войници Той имаше една поза, спокойна. *Беше в размишление.* Някои го представят или го рисуват, че Той се е сгърбил. Не. Той е бил тих и спокоен. Всички римски войници, които му удариха тия осемдесет хиляди удара, станаха негови ученици и проповедници, станаха мъченици после. Този Христос не беше нито грохнал, нито сгърчен, нито съсипан. Но имаше едно просветнено лице, съзнавайки, че върши волята Божия. Имаше нещо мощно и силно в Него.“ (Общ окултен клас, II т. „Ако говоря“, 1934–1935 г., с. 126, София, 2003 г.)

Аналогията е пълна! Тези, които удряха и плюха Христос, по-сле станали Негови ученици и разпространители на Неговата наука. Следователно тези, които унищожиха Словото на Учителя, ще станат ученици на тази наука и ще възстановят унищоженото. Но кога ще стане това във времето, е неизвестно за нас. Освен това не е необходимо да стоим и да чакаме това да се случи. Затова тези ученици, които оставават, че трябва да възстановим унищоженото Слово, да вземем и да го направим. Трудно ще бъде, но не е невъзможно. Ако унищожителите ни помогнат, няма да им откажем помощта..

Защо трябва да възстановим унищоженото и да издадем в комплект лекциите и беседите от Словото на Учителя? Защото тази наука си има своя ред и порядък. Липсващите звена нарушили този порядък и изучаването ѝ. В тази наука се намират знанията, необходими за определяне на поведението ни при идването на новите условия на живот. Няма да може да се живее по стария начин, съществуващ досега. Ще трябва да се нагодим към новите условия, които настъпват вече, за да не загинем, както формулира това Дарвин в своята теория. Затова трябва да поправим грешката на онзи, които я сториха. И ние, и те сме от този същия български народ, който е определен да внесе новото за тези нови условия, които ще имаме през настъпилата вече епоха на водолея.

И вместо венец ще сложа конец на тези разсъждения, написани дотук с ясното съзнание, че трябва да отбележа и още това: за тафтерчетата на Учителя! И мал си е той тафтерчета! Препоръчвал е и на учениците си да се снабдят с такива и да си отбеляват там работи, които са

ги впечатлили, и задачи, които Той им е задавал. Има го това записано в лекциите Му. И сега, вместо всеки да си чете това, което е записал в своето тафтерче, какво става? Любопитните – не любознателните, а любопитните – надничат в чуждите тафтерчета. Надничат и в тафтерчетата на Учителя. Четат ги! Тълкуват ги! Поучават ни!

Какво е записано там, в тези тафтерчета, е важно за Него, за Учителя. А за нас е важно това, което Той е казал на учениците, това, което е записано и отпечатано като Слово. Подчертавам – Словото е за нас!

С какъв код е записвал нещата в тафтерчетата Си, с кой Дух е разговарял, как е разговарял, какво е разговарял, само Той Си знае. И това е важно само за Него.

Изгубено време е за всеки, който обръща внимание на тафтерчетата, а пренебрегва науката. Тя, науката, е важна за учениците, а не тафтерчетата. Учителя цели 48 години употреби, за да предаде тази наука. Грешка е, като се търси в тафтерчетата. Ако те бяха същественото, не биха били необходими тези 48 години за представянето на Словото. Ако тафтерчетата бяха същественото, Той, Учителя, щеше да ни ги даде и тази закодирана и кондензирана наука, отбелязана там, щяхме да усвоим за кратко време. Но не е така. Друг е пътят за усвояване и изучаване на науката. И той не е кратък.

Свободата обаче дава възможност всеки да постъпи така, както желае. Ако нямаше закона на Свободата, всички щяхме да бъдем безгрешни. Тази Свобода ни дава възможност да грешим. А като изправявме грешките, да станем учени люде:

Нека да благодарим на Учителя за Словото, с което ни дари, а не за тафтерчетата, които можем да четем, но не знаем какво пише в тях. А израз на нашата благодарност да бъде изучаването, прилагането и разпространението на това Слово.

БЛАГОДАРИМ ТИ, УЧИТЕЛЮ!

Т. Ковачев